

TEMA DEL DIA

La cobla Marinada de Badalona, un cor, actors i un cos de dansa van tocar la Mediterrània amb «La viola d'or»

Els de Tarragona canten les veritats de forma gruixuda

PEPA MAÑÉ | MANRESA

La Fira Mediterrània ha accentuat enguany la seva atenció a les manifestacions de la cultura popular del país. A partir d'aquesta edició, es vol dedicar cada any a un esdeveniment destacat i l'estrena li ha tocat a la Festa Major de Vilafranca, pel grau de preservació del seu ric patrimoni i per la gran implicació dels veïns. Se celebra en coincidència de dates amb la festa grossa de Manresa, i manté una estructura similiar des del segle XVII.

A Manresa es va poder veure ahir al migdia, en una cercavila entre la plaça Major i la plaça Sant Domènec, una selecció dels balls populars vilafraquins. El drac és la figura més representativa del bestiar de foc, i diuen que la més estimada pels menuts. Però ahir molts petits es van espantar amb els espetecs i les espurnes. L'espectacularitat la hi van posar els dansadors del ball de pastorets, amb un acolorit bastó que tant els servia per picar i saltar com per fer coreografies que acabaven amb un ballador alçat. La delicadesa anava a càrrec del ball de gitanes, trenant i destrenant les cintes lligades al pal. I la simpatia era cosa dels capgrossos, dos pàgesos amb raïms a les orelles i dos gitanos.

Mareta de Déu de l'Alba

Ara bé, just abans de l'inici del seguici, Manresa va acollir una representació singular: el Ball de Dames i Vells de Tarragona, que pocs cops

s'ha fet fora del seu lloc original. Abans de començar, els espectadors ja iniciats avisaven que valia la pena de veure, però que calia no espantar-se amb les paraules gruixudes. El ball tarragoní, amb referència escrita que es remunta al 1514, es caracteritza pel llenguatge pujat de to, sexual i escatològic, per dir veritats sobre la realitat actual (local, catalana, espanyola i europea) amb un punt de sàtira i falta de respecte.

Els protagonistes són quatre vells i les seves parelles, acompanyats de dos dimonis, l'alcalde, el guàrdia civil i el mossèn. En plantilla, completament masculina, tenen actors tan coneguts com Oriol

Grau o Fermí Fernández (ahir absent perquè tenia un casament). Ahir van fer una adaptació manresana dels seus diàlegs irreverents, que van iniciar amb una referència «a la Mareta de Déu de l'Alba, protectora de Manresa», per passar a re-

partir estopa a tort i a dret: «estem amb l'ai al cor amb la CUP i Junts pel Sí, que si no es posen d'acord la mare que els va parir!». Hi va haver referències a la Pantoja i Núñez i Navarro, a Sánchez Camacho, als Borbons, a Varufakis i la Merkel, «al mossèn del Vaticà que ha sortit de l'armari, i que té un nòvio català que li repassa el rosari»... per acabar amb una cridòria conjugal semblant a *Mujeres y Hombres y Viceversa*. Els actors van acabar l'actuació amb el convenciment que a Manresa tant es riu amb les bromes polítiques com amb les de pets.

La cultura popular es magnifica amb una selecció de balls del seguici de la Festa Major de Vilafranca

La primera vegada que en Jordi ballava una sarsuela

MARC SERENA | MANRESA

Hi ha noms propis sense els quals els divuit anys de la fira Mediterrània no s'entendrien. Tot sovint són persones anònimes, o que passen desapercebudes.

És el cas de Jordi Rubio, director de l'Esbart Dansaire de Rubí. Ha assistit a totes les edicions de la fira menys les dues primeres. Gairebé sempre ha ballat, tant sigui en places de la ciutat com a la Sala Ciutat, el Kursaal o el Conservatori: «m'hi sento com a casa. Quan vinc saludo la gent, em trobo coneguts... Es crea un microclima».

Ahir feia doblat. Va passar la tarda al pati del Kursaal, ensenyant el *Ball d'Homenatge* creat pel seu tiet, el coreògraf Joan Serra, estretament vinculat a la fira i mort fa dos anys. La intenció és que dansa i música es converteixin en un *Aurresku* català que serveixi per fer més solemnes les grans celebracions.

En acabar se'n va anar amb els components de la Fundació Mascarró a canviar-se al vestuari del Kursaal. És un dels cinquanta artistes que ahir van participar a l'espectacle de cloenda. Portaven a escena *La viola d'or* (1914), la primera obra de sarsuela catalana escrita per a cobla i veus.

«És la primera vegada que ballo sarsuela! Tot són noves experiències», explicava content. Era l'estrena i els assajos s'havien allargat dissabte fins a quarts d'una de la matinada al teatre Sarrià de Barcelona. Compartia escenari amb actors, la cobla Marinada de Badalona i el cor AR-

SinNOVA. «És una fira que va començar sent casolana, que ara és internacional i que segueix sent necessària», explicava Rubio.

La platea del Kursaal estava plena, sobretot de persones de cinquanta en amunt, *sarsueleros*. Una cita nostàlgica en un intent d'actualitzar una obra centenària. «Hem optat per no avergonyir-nos del to naif de la història, ni perquè sigui un teatre popular que només vol entretenir», deia Jordi Prat i Coll, el director escènic. «Hem volgut fer un conte per a la gent gran i als amants de la cobla els haurà agradat», explicava.

«Està molt bé que la fira estigui lliure de prejudicis; recuperar un espectacle així és anar a contracorrent», afegia. Entre el públic, però, gairebé cap jove.

Qui també s'ho va perdre va ser el director musical, Diego Martín Etxebarria, a Tòquio, on ha guanyat un concurs de direcció orquestral.

L'enquesta

QUIN ESPECTACLE DE LA MEDITERRÀNIA RECOMANARIEU?

ENCARNA LEIVA
MANRESA

► **Dir les coses pel seu nom**
«M'ha agradat el ball parlat de dames i vells que feien a la plaça Major. Han dit les veritats, a mi m'ha agradat que de tant en tant se'n sentin. Eren molt moderns, molt verds».

LAURA ANDREU
BARCELONA

► **Unes occitanes peculiars**
«Ens han agradat unes occitanes, Les Bethmalais. Ens han cridat l'atenció els vestits i els balls i ens hem quedat a veure-les. Sobretot els balls i els crits que feien en ballar, molt folklòrics».

MONTSE PESSARRODONA
MANRESA

► **El teatre que recorda l'abans**
«He anat a gairebé a tots els espectacles del carrer. M'ha agradat molt el de les franceses a Las Vegas (Les Mobilettes), de la manera que actuaven, amb molta desinhibició, ens ha recordat coses d'abans».

AURÈLIA BRUNET
MANRESA

► **Un concert que no té preu**
«Em va encantar el concert del Roger Mas, vam gaudir-ne molt perquè el disc és potent, ell té personalitat, a més era l'estrena del disc i tot plegat encara ho fa més interessant».

TOMÀS MAGALLÓN
SANT ANDREU DE LA BARÇA

► **Un circ diferent**
«Hem anat a veure Les Bethmalais, Les Mobilettes i el Circ Bover. Em quedo el circ, era bonic, l'espectacle, era de força, d'equilibri, la coreografia estava prou aconseguida i fer-ho amb bambú és curiós».

SALVADOR REDÓ

La representació del Ball de Dames i Vells de Tarragona, amb l'actor, director i guionista Oriol Grau (a l'esquerra)

Espectacular salt del ball de pastorets de Vilafranca a la plaça Major

MIREIA ARSO

La cercavila festiva, amb els capgrossos

Una de les actuacions del ball de les gitanes

MARIA OLIVA

Cheikh Lô és considerat el principal ambaixador de la música senegalesa

Oques Grasses i Cheikh Lô: nit de contrastos a la Stroika

MARIA OLIVA CAMPABADAL | MANRESA

Despullats. Així és com van acabar la majoria dels assistents i la totalitat dels membres del popular conjunt Oques Grasses ahir en una sala Stroika plena a vessar durant la seva última cançó, *Passos importants*, que com ja és habitual clou els concerts de la banda enmig de salts, balls, cànctics –«Els passos importants se solen fer sense roba!»– i samarretes fent voltes a l'aire. Abans, el grup format a Roda de Ter ja havia contagi la festa al públic amb versions com *I want to break free* i temes propis –les més aclamades, *Cul* i *Sexy*–

que van fer moure tothom. I és que als Oques Grasses, als quals es van acabar les piles de la guitarra, no els va faltar energia en un animat concert que va precedir l'actuació de Cheikh Lô.

Malgrat haver aixecat força expectació prèvia, el senegalès no va aconseguir mantenir el volum de públic i la sala es va buidar. Els més fidels, però, es van situar al davant i no van deixar de ballar en tot moment. Amb un repertori de llargues peces amb barreja de sons africans i música reggae i que deixa amplis espais per a la improvisació, Lô va demostrar ser home de poques paraules. Amb una estètica peculiar i rere les fosques ulleres de sol rodones, amb prou feines va dir «hola» i «gràcies». De ritme, però, no n'hi va faltar. I és que el senegalès, acompanyat per una banda de músics també africans –saxo, bateria, guitarra elèctrica i baix– no només va cantar; també va encarregar-se de la percussió.

FOTOS I ENTREVISTES DE R.A.V.

CARLES SALA
MANRESA

► **Jota i rock vs. parades**
«L'any passat es podia entrar a més espectacles en edificis on podies entrar i ara tot és més diferent, amb més botigues de menjar... Dels de carrer, em va agradar la barreja de jota i rock».

FRANCESC BELTRAN
MANRESA

► **Les P'tits Bras no es veien bé**
«Vaig anar a veure Les P'tits Bras a la plaça Major i l'espectacle de jota al Kursaal. Em quedo les jotes, amb una bona coreografia, perquè el de la plaça no el podies veure gaire bé per culpa de l'espai».

MARC CÁNOVAS
MANRESA

► **Al nen li ha agradat**
«Hem anat a una mena de corre-foc. M'han agradat els balls d'Occitània de la Plana de l'Om i al nen, pel que es veu, també. Crec que li ha agradat per la música i pel moviment, suposo».

JOAN GARCIA
MANRESA

► **Una fira només cultural**
«Les danses, els geganters, tot això està molt bé, però les parades de menjar sobren totes! No hi encaixen. Ens va agradar molt la xaranga penedesenca (Sidral Brass Band), tocaven molt bé».

ARNAU TORRAS
MOIÀ

► **Un espectacle sorprenent**
«Recomanaria el Circ Bover perquè l'entramat de bambú és molt original. És un espectacle de circ de números que normalment es fan amb altres coses i la gràcia és com ho fan, amb equilibris... ben trobat».